

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Uimonen Kirsi-Marja

Kehittämishanke

Opinto-ohjauksen toteutus Moodle-oppimisympäristöön –
Case Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuuriala, taiteen ja viestinnän osaamiskeskus

Työn ohjaaja TtT Marjatta Myllylä
Tampere 5/2010

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Uimonen, Kirsi-Marja
Opinto-ohjauksen toteutus Moodle-oppimisympäristöön –
Case Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuuriala, taiteen ja viestinnän osaamiskeskus
9 sivua + 2 liitettä
Toukokuu 2010
Työn ohjaaja Marjatta Myllylä

TIIVISTELMÄ

Tämä kehittämishanke kuuluu Tampereen Ammatillisen opettajakorkeakoulun opettajankoulutuksen opintoihin. Kuluvana syksynä Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuurialalla taiteen ja viestinnän osaamiskeskuksessa alkoi ensimmäistä kertaa englanninkielinen koulutusohjelma, jossa toimin opinto-ohjaajan tehtävissä. Näin ollen opiskelijayhteisössämme on tutkinto-opiskelijoina suomenkielisen opiskelijaenemmistön lisäksi vieraskielisiä opiskelijoita, ja heidän lisäksi vieraskielisiä ovat kansainvälisessä vaihdossa olevat opiskelijat. Olemme uudessa tilanteessa, ja toimimme aikaisempaa laajemmin monikulttuurisessa ympäristössä, mikä tuo eittämättä mukanaan kasvavia haasteita opintojen ohjaamiseen. Kehittämishankkeen tarkoituksena oli kehittää elokuvan ja television sekä kuvataiteen ja Median koulutusohjelmien opinto-ohjausta.

Opiskelijoiden tarvitsemaa opinto-ohjaukseen liittyvää tietoa koottiin kyselyllä, joka suunnattiin kaikille taiteen ja viestinnän osaamiskeskuksen opiskelijoille.

Kehittämishankkeen tuloksena on Tampereen ammattikorkeakoulun taiteen ja viestinnän osaamiskeskuksen koulutusohjelmien opintojen ohjauksen Moodle-oppimisympäristö, johon on koottu opiskelijan opiskelua ja opettamisen suunnittelua ohjaavat keskeiset ohjeet, joita opiskelijat voivat hyödyntää koko opintojensa ajan.

Avainsanat

opinto-ohjaus, oppiminen, kansainvälisyys

Sisällysluettelo

1 Lähtökohtana tutkiva oppiminen	4
2 Kansainvälistyminen	5
3 Yhteenveto	7
Lähteet	8
Liittet	10
Liite 1: Kysely	10
Liite 2: Näkymä kehittämishankkeen ensimmäisestä sivusta. Opinto-ohjauksen toteutus Moodle-oppimisympäristöön – Case Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuuriala, taiteen ja viestinnän osaamiskeskus	11

1 Lähtökohtana tutkiva oppiminen

Taiteen ja viestinnän koulutusohjelmissa opiskelu perustuu osittain tutkivan oppimiseen periaatteisiin ja siten aktiiviseen tiedon käsittelyyn. Tutkivan oppimisen keskeisiä ajatuksia on se, että uutta syventävää tietoa rakennetaan vähitellen aikaisempien kokemusten ja tietojen päälle. Keskeinen huomio kiinnitetään oppimisyhteisön tuottamiin ajatuksiin ja ideoihin. Tutkivan oppimisen yksi kulmakivi ja tarkoitus on ohjata opiskelijoita jakamaan asiantuntijuuttaan (Hakkarainen & al. 2004, 299-303). Toisten opiskelijoiden kanssa tapahtuvalla reflektoinnilla on tärkeä osa oppimisessa (Heinilä & al. 2009, 13).

Näihin tutkivan oppimisen ajatuksiin nojautuen tehtiin kaikille taiteen ja viestinnän opiskelijoille kysely sähköpostitse. Kyselyssä pyydettiin opiskelijoita jakamaan näkemyksiään siitä, minkälaista tietoa ja opintojen ohjausta he olisivat tarvinneet sen lisäksi mitä ovat saaneet, mitä tietoa he mahdollisesti kokevat tarvitsevansa opintojensa kuluessa, kysymykset ovat liitteessä numero 1.

Opiskelijoiden opiskeluun liittyvää tietoa on monessa paikassa ja he käyttävät monia oppimisympäristöjä. Opiskelijakyselyn palautteessa mainittiin useasti, että keskeisimmät ohjeet olisi hyvä löytää yhdestä paikasta. Järjestelmien ja oppimisympäristöjen määrän väheneminen tuskin toteutuu lähitulevaisuudessa ehkä pikemminkin päinvastoin. Mutta yhteen paikkaan voi koota tietoa, Tampereen ammattikorkeakoulun ohjeita ja koulutusohjelmien omia käytänteitä, joita suurin osa opiskelijoista tarvitsee opintojensa aikana. Sekä vieraskielisten että suomenkielisten opiskelijoiden on hyvä oppia tietämään opiskeluaan ohjaavat lait, säännöt, ohjeet ja koulutusohjelmakohtaiset käytänteet.

Opiskelijoiden on hyvä havaita, että oppimisyhteisömme on monikulttuurinen. Rädyn (2002, 47) mukaan on tärkeää pyrkiä korostamaan erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista sekä yksilöiden ja yhteisesti sovittuja pelisääntöjä ja rajoja. Oppimisyhteisö, jossa yksilöihin ja ryhmiin kohdistuu vahva sosiaalinen tuki, voi muodostua merkittäväksi kollektiivisen reflektion foorumiksi. (Heinilä & al. 2009, 13).

2 Kansainvälistyminen

Kehittämishankkeena olevan opintojen ohjaus toteutettiin Moodle-oppimisympäristöön, koska se on avoin ja se edistää opiskelijoiden omatoimisuutta ja tieto on koko ajan saatavilla. Koska kehittämishankkeessa on kyse opiskelijoiden opintojen ohjauksesta, aloitin sen suunnittelemisen keräämällä tietoa siitä millaisille ajatuksille opiskelu ja opetus suunnitelmatyö rakentuvat näissä kolmessa koulutusohjelmassa. Opetussuunnitelma on opetuksen ja opintojen väline (Opetusministeriön työryhmien muistioita 2002. 39, 29).

Kehittämishankkeen näkökulma on monikulttuurinen, tässä kehittämishankkeessa se nähdään opiskelijan integraatiokehitystä edistävänä tekijänä (Berry 1996, 26). Kaksikielisenä opinto-ohjauksen kehittämishanke pyrkii lisäämään kaikkien opiskelijoidemme kielellisiä valmiuksia ja palvelemaan sekä suomenkielisiä että vieraskielisiä opiskelijoitamme opinto-ohjauksen tarpeita. Niin perustuslaki kuin yhdenvertaisuuslaki (2004/21) edellyttävät syrjimättömyyttä ja aktiivista yhdenvertaisuuden edistämistä. Kehittämishankkeen kaksikielisyyden tavoitteena on myös opiskelijoiden keskinäisen vuorovaikutuksen ja yhteenkuuluvuuden sekä koulu yhteisöön kuulumisen edistäminen. Yhteiset käsitykset sekä auttavat jäsentämään yhteistä todellisuutta että auttavat puhumaan samasta kohteesta niin, että kykenemme ymmärtämään toisiamme (Heinilä & al. 2009, 114).

Kehittämishankkeen tarkoituksena on edistää vieraskielisten opiskelijoiden mukautumisprosessia, mikä muotoutuu muualta tulevan opiskelijan ja uuden kotimaan edustajien vuorovaikutustilanteissa ja yhteistyössä. Tämän prosessin sujuminen on tärkeää monikulttuurisen mukautumisen prosessin hyvän lopputuloksen kannalta (Kim 1988, 8-9). Jotta mukautumista tapahtuisi vaaditaan molemminpuolista integraatiota (Berry 1999, 12-21), tässä tapauksessa enemmistönä olevien suomenkielisten ja vähemmistönä olevien vieraskielisten opiskelijoiden välillä.

Toteutus mahdollistaa suomenkielisten opiskelijoiden tutustumisen opiskeluun liittyvään englanninkieliseen sanastoon ja termistöön ja vieraskielisten opiskelijoiden, jolloin molemmat ryhmät vähintäänkin kotikansainvälistyvät, samalla kun kasvattavat interkulttuurista kompetenssiaan. Kohonen (2001) onkin kirjoittanut, että kielten opiskelun

tulisi laajeta kommunikatiivisen kompetenssista interkulttuurisen toimintakompetenssi- en suuntaan. Interkulttuuriset kompetenssien voidaan katsoa olevan vuorovaikutuksellisia valmiuksia, joita tarvitaan yhteisymmärryksen saavuttamiseen sekä toimivaan vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön kulttuuritaustaltaan erilaisten ihmisten välillä (Taylor 1994, 389–408). Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys asioista (Myllylä & al. 2009, 114).

Kehittämishankkeen yhtenä tarkoituksena on kannustaa opiskelijoita kansainvälistymään Tampereen ammattikorkeakoulun strategian mukaisesti (Tampereen ammattikorkeakoulun strategia 2010 – 2019, 5). Suomenkieliset opiskelijat voivat kansainvälistyä joko kotimaassa tai ulkomailla. Suomea ja suomalaisuutta koskevan faktatiedon lisäksi kehittämishankkeen Moodle-oppimisympäristöön on laadittu lähinnä vieraskielisille opiskelijoille visailu, Finland Quiz. Visailu sisältää 50 kysymystä Suomen historiasta, ihmisistä ja kulttuurista. Visailun syvempi tarkoitus on tutkivan oppimisen mukaisesti herättää vieraskielisen opiskelijan syventämään tietojaan kyseisiltä alueilta ja näin lisätä heidän integraatiotaan ympäristöönsä.

Integroituminen opintoihin ja sitä ympäröivään todellisuuteen, opiskelijaelämään sekä yhteiskuntaan on tärkeää, tutkinto-opintojen kestäessä vähintään 4 vuotta. Integraation voi olettaa lisäävän sekä suomenkielisten että vieraskielisten opiskelijoiden pitkäjänteistä opiskeluun sitoutumista. Integroitumiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, sillä viime vuonna tehdyn aloitus- että seurantakyselyn mukaan opiskelusta on tullut yhä enemmän yksi osa elämää, se ei ole opiskelijan elämän merkittävin sisältö. Kyselyn mukaan opiskeluun käytetään entistä vähemmän aikaa (Mustonen 2009).

Ennen kuin kehittämishanke jätettiin arvioitavaksi sitä ovat testanneet useat opiskelijat elokuvan ja television, kuvataiteen ja Median koulutusohjelmista. Myös taiteen ja viestinnän osaamiskeskuksen koulutuspäälliköt ja muutamat muut avainhenkilöt ovat tutustuneet kehittämishankkeeseen ja antaneet palautetta. Sekä opettajien että opiskelijoiden kehittämisehdotukset ja palaute on otettu huomioon.

3 Yhteenveto

Kehittämishankkeena olleen Moodle-oppimisympäristön avulla opiskelija voi tutustua periaatteisiin, jotka ohjaavat opetussuunnitelmatyötä (Tampereen ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmatyön ohjeet, ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351, asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352). Opiskelijat löytävät tietoa tutkivasta oppimisesta, ongelmaperustaisesta oppimisesta, opintojen mitoituksen periaatteista (European Commission 2009), kompetensseista (Arenen työryhmä 2010), arvioinnista (Tampereen ammattikorkeakoulun tutkintosääntö) ja he voivat testata omia oppimistaitojaan virtuaaliopiston ja Tampereen yliopiston verkkotuutoreissa, joihin on linkit kehittämishankkeessa.

Kehittämishankkeena ollut opinto-ohjauksen toteutus Moodle-oppimistöön toimii sekä yhteisöllisenä että vuorovaikutuksellisenä ympäristönä ja sitä on helppo kehittää edelleen, käyttäjiltä saadun palautteen perusteella. Kehittämishankkeeseen on koottu elokuvan ja television, kuvataiteen ja Median koulutusohjelmien opiskelijoiden opiskelua keskeisesti ohjaavat Tampereen ammattikorkeakoulun ohjeet ja koulutusohjelmien omat käytänteet sekä opiskelijoiden tukipalveluiden tiedot. Kehittämishanke toteuttaa opiskelijalähtöistä ja oma-aloitteisen oppimisen ajatuksia, mutta opiskelijoilla on myös mahdollisuus saada tukea ja lisätietoa opiskeluunsa liittyen.

Perehtyminen kehittämishankkeen suunnitteluun, sen aihesisältöjen kokoamiseen ja lopulliseen toteuttamiseen kehitti omaa osaamistani ja työtäni. Opinto-ohjauksen Moodle-oppimisympäristö ohjaa opiskelijoiden opiskelua aikaisempaa kokonaisvaltaisemmin. Kehittämishanke oli monesta näkökulmasta hyödyllinen.

Lähteet

- Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351. Finlex. Tulostettu 15.4.2010
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030351>
- Asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352. Finlex. Tulostettu 15.4.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20030352>
- Auvinen, P., Heikkilä, J., Ilola, H., Kallioinen, O., Luopajarvi, T., Raij, K., Roslöf, J. (Arenen työryhmä) 2010. Suositus tutkintojen kansallisen viitekehyksen (NQF) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa. 23.2.2010. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto.
- Berry, J. W. (1999). Intercultural relations in plural societies. *Canadian Psychology*, 40, 12-21.
- European Commission 2009. ECTS Users' Guide. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. 2004. Tutkiva oppiminen, järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjänä. Helsinki, WSOY.
- Ihalainen P., Kalli, P. & Kiviniemi, K. (toim.) 2009. Verkon varassa. Opetuksen pedagoginen kehittäminen verkkoympäristössä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 97.
- Heinilä, H., Kalli, P., Ranne, K. (toim.) 2009. Tutkiva oppiminen ja pedagoginen asiantuntijuus. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja. Sarja A. Tutkimuksia.
- Kohonen, V., Jaatinen, R., Kaikkonen, P. J., Lehtovaara, J. Experiential learning in foreign language education. Lontoo. Pearson Education.
- Kim, Y.Y. 1988. Communication and cross-cultural adaptation: an integrative theory. Clevedon: Multilingual matters.
- Opetussuunnitelma Tampereen ammattikorkeakoulussa. Hyväksytty TAMKin ja Piramkin hallituksessa 25.11.2009.
- OPM:n Yliopistojen kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpano. Opetusministeriön työryhmien muistioita 2002. 39. Opetusministeriö. Yliopistopaino.
- Räty, M. 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki, Tammi.
- Mustonen, A. (toim.) 2009. Opintojen ohjausta ja aloitusta koskeva kysely TAMKin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille syksyllä 2009. Raportti.

Tampereen ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmatyön toimintaohjeet. Tampereen ammattikorkeakoulun. Tulostettu 24.3.2010. Intran asiakirja 17162.

Tampereen ammattikorkeakoulun strategia 2010 – 2019. Hyväksytty PIRAMK Oy:n hallituksessa 25.2.2010. Tulostettu 24.4.2010. Intran asiakirja16964.

Taylor, E. 1994. A learning Model for Becoming. Interculturally Competent. International Journal of Intercultural Relations 18: 389–408. Elsevier Science Ltd, USA.

Yhdenvertaisuuslaki 20.1.2004/21. Finlex. Tulostettu 24.4.2010.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040021>

Liitteet

1(2)

Liite 1: Kysely

Ensimmäisen vuoden opiskelijoille lähetetty sähköpostikysely:

- 1) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait opintojesi alussa ensimmäisen vuoden aikana?

Toisen vuoden opiskelijoille lähetetty sähköpostikysely:

- 1) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait opintojesi alussa ensimmäisen vuoden aikana?
- 2) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait toisen vuoden aikana?

Kolmannen vuoden opiskelijoille lähetetty sähköpostikysely:

- 1) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait opintojesi alussa ensimmäisen vuoden aikana?
- 2) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait toisen vuoden aikana?
- 3) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait kolmannen vuoden aikana?

Neljännän vuoden ja jatkoajalla opiskeleville opiskelijoille lähetetty sähköpostikysely:

- 1) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait opintojesi alussa ensimmäisen vuoden aikana?
- 2) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait toisen vuoden aikana?
- 3) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait kolmannen vuoden aikana?
- 4) Minkälaista tietoa, neuvoja tai ohjausta olisit tarvinnut sen lisäksi mitä sait opintojen loppuvaiheessa, neljännen vuoden aikana tai yliajalla?

Lisäksi kaikkien vuosikurssin lähetetyssä sähköpostikyselyssä oli kysymys:

- 5) Mitä muuta haluaisit sanoa Moodle-toteutuksesta tai sen sisältöön liittyen?

Liite 2: Näkymä kehittämishankkeen ensimmäisestä sivusta. Opinto-ohjauksen toteutus Moodle-oppimisympäristöön – Case Tampereen ammattikorkeakoulun kulttuuriala, taiteen ja viestinnän osaamiskeskus.

The screenshot shows a Moodle course page for 'Opinto-ohjaus - Kulttuuriala Finlayson'. The browser is Mozilla Firefox, and the URL is <http://moodle.tamk.fi/course/view.php?id=3142>. The user is logged in as Kirsi-Marja Uimonen.

The page layout includes a navigation menu at the top with tabs: 'Opintojen alustus', 'Opintojen ohjaus ja suunnittelu', 'Ilmoittautuminen, tentit ja arviointi', 'International', 'Opiskelijapalvelut', 'Opintojen tulospalvelut', and 'Sisällys'. Below the navigation menu, there are several tabs: 'Opintojen alustus', 'Opintojen ohjaus ja suunnittelu', 'Ilmoittautuminen, tentit ja arviointi', 'International', 'Opiskelijapalvelut', 'Opintojen tulospalvelut', and 'Sisällys'. The current page is 'Opinto-ohjaus - Kulttuuriala Finlayson'.

The main content area is titled 'Moodle > Kulttuuriala2010'. It features a sidebar on the left with 'Sisällysluettelo' (Table of Contents) and 'Contents'. The 'Sisällysluettelo' includes: Opinto-ohjaus, Oppiminen, Osaaminen, ECTS-järjestelmä, Opetussuunnitelmat, Tutkinnon rakenne, Opintojaksotarjonta, Projektioinnit, Opiskelusanakirja, and TTVOn blogi. The 'Contents' section includes: Study Counselling, Studying, Competences, ECTS-System, Curricula, Structure of degree Studies, Courses, Project Studies, Glossary, and TTVO blogs.

The main content area has a header 'Taide ja viestintä - Art and Media Opinto-ohjaus - Study Counselling'. Below the header is a large image of seagulls flying over water. The text below the image describes the goal of the Art and Media Moodle-implementation: 'The goal of Art and Media Moodle-implementation is to bring together the essential TAMK instructions on studying and study counselling as well as Art and Media's own instructions and practices. This Moodle-implementation is aimed at the students of the degree programmes at Finlayson campus: - Film and Television, - Fine Art, - Media'. It also includes 'Värikoodit' (Color codes) and 'Toimimaton linkki' (Broken link).

The right sidebar contains 'TTVOn blogi' (TTVO blog) and 'Muistathan' (Remember). The 'TTVOn blogi' section includes 'Add/Edit Feeds', 'Pehme-esityksesi kahden päivän aikana 140 kävijää', 'KevätGraph 2010 - Kulkistus suomalaisen uusmediaan', 'Galleria Huoltamon viimeinen näyttely', 'TAMK:n taistelu', and 'Antoisaa taidesuunnistusviikonloppua! Source site...'. The 'Muistathan' section includes 'että opintojen ohjaukseen ja opiskeluun liittyvää tietoa löytyy myös muista TAMK:n järjestelmistä' and 'Kysymyksiä ja vastauksia'.